

ת"פ 32330/06/12 - מדינת ישראל נגד תומר יוסף

בית משפט השלום בראשון לציון

14 דצמבר 2014

ת"פ 32330-06-12 מדינת ישראל נ' יוסף
32355-06-1232389-06-12

בפני כב' השופטת שירלי דקל נוח
המאשימה
נגד
הנאשם
תומר יוסף
מדינת ישראל

נוכחים:

בא-כוח המאשימה עו"ד איתי שמואלי

הנאשם ובאי-כוחו, עו"ד ששי גז ועו"ד נטור שאדי

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 334 + 335 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 1.6.2012 בשעת לילה, הגיע הנאשם ברכבו מסוג BMW למתחם הסינמה סיטי בראשון לציון. בהמשך לאמור, הגיע למקום גם המתלונן, יחד עם חברתו, ר.ק, ברכב מסוג פאסט.

המתלונן ביקש להיכנס לחנייה התת קרקעית שבמקום, אך הנאשם חסם את דרכו ברכבו. המתלונן סימן לנאשם כי יזיז את הרכב לאחור, ומשהנאשם לא עשה כן, המתלונן יצא מרכבו, ניגש לדלת הנהג של רכב הנאשם, נקש מספר פעמים על שמשת החלון, וניסה לפתוח את הדלת, אך הנאשם נעל את הדלת, והמתלונן חזר לרכבו. בהמשך, ניסה המתלונן לעקוף את רכבו של הנאשם, אך הנאשם חסם את דרכו.

הנאשם התקשר ליוסף אדיר (להלן: "**יוסף**"), בן הזוג של אחותו של הנאשם, גילת יוסף (להלן: "**גילת**"), וביקש ממנו שיגיע במהירות.

יוסף וגילת הגיעו למקום, יחד עם נתנאל וקסלמן, המכונה בוגדן (להלן: "**בוגדן**"), והנאשם יצא מרכבו והצביע על

עמוד 1

המתלונן. מיד ובהמשך, יוסף, בוגדן והנאשם (להלן ביחד: "התוקפים"), רצו אל המתלונן, שהיה מחוץ לרכבו. בוגדן תפס את חולצתו של המתלונן, והמתלונן הדף אותו.

בתגובה, החלו התוקפים להכות את המתלונן בגופו, ומי מהם פצע את המתלונן באמצעות חפץ חד, שטיבו אינו ידוע במדויק למאשימה, ברגלו ובבטנו.

במקביל, יצאה חברתו של המתלונן מהרכב, וגילת משכה בשערה והפילה אותה על הרצפה.

בהמשך לאמור לעיל, הוסיפו התוקפים לבעוט במתלונן. המתלונן הגיע לדלת הפסאט, הוציא מקל שהיה שם, והשתמש בו על מנת להבריא את התוקפים.

בנסיבות אלו, הבחין המתלונן בגילת התוקפת את חברתו, וביקש להיחלץ לעזרתה, אך בוגדן החל לרוץ לכיוונו. המתלונן הכה אותו באמצעות מקל בראשו, וכתוצאה מכך, בוגדן סבל מפגיעות בראשו.

כתוצאה ממעשיהם של התוקפים, אושפז המתלונן בבית החולים למשך 4 ימים, נגרמו לו שני פצעי דקירה, שאחד מהם בירך שמאל בחלק הלטארלי, והשני, במעבר חזה בטן שמאל, בקו האקסילרי החודר עד לספציה הלטרקונלית משמאל, כאשר טרקט הדקירה גרם לשבר באספקט לטראלי של צלע 10 משמאל.

הסדר בין הצדדים

2. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, על פיו תוקן כתב האישום, הנאשם חזר בו מכפירתו, הודה, והורשע בכתב האישום המתוקן כמפורט לעיל.

בהתאם להסדר, ולאור גילו הצעיר של הנאשם, הוא הופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר, ללא הסכמות עונשיות בין הצדדים או התחייבות מצד המאשימה לקבלת המלצות שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

3. התקבלו שני תסקירים מטעם שירות המבחן -

בתסקיר שהוגש ביום 30.3.14 צוין כי הנאשם בן 20, רווק, ומתגורר עם אמו. הנאשם תיאר את מהלך גדילתו כתקין, הוריו התגרשו כשהיה צעיר לימים, שמרו על קשר תקין וחברי ביניהם לאורך השנים, ותוארו על ידו כדמויות נוכחות ומיטיבות בחייו.

הנאשם מסר כי עזב את המסגרת הלימודית בגיל 16, לאחר שסיים 10 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות, עקב חוסר עניין בלימודים ורצון להשתלב בעולם התעסוקתי. הנאשם עסק בעבודות זמניות, ללא יציבות תעסוקתית, ולא גויס לצבא על רקע מעורבותו הפלילית. הנאשם השתלב בשנה האחרונה כפועל בעסק המשפחתי בתחום הבניה

והיזמות.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל ברקע משפחתי תקין וחיובי, אך התקשה להסתגל למסגרות, ולהתנהל בהן באופן יציב.

שירות מבחן התרשם כי קיימת יכולת ראשונית מצד הנאשם לקבל אחריות על מעשיו באירוע נשוא כתב האישום, בכך שקיימת הכרה מצד הנאשם לקשר בין התנהלותו בזמן האירוע לבין תוצאותיו, נכונות לשאת בתוצאה העונשית על מעשיו, ומחויבות לפצות את המתלונן על הנזק שנגרם לו. לצד זאת, הנאשם נטה להתייחס לאירוע כחריג, ככזה שאינו מבטא קיומם של דפוסים אלימים באישיותו, ולא גילה מחויבות לבחון את התנהלותו האלימה החוזרת.

שירות המבחן פירט את גורמי הסיכון להישנות עבירת אלימות והערכת חומרת העבירה באם תבצע שוב, ואת האלמנטים המפחיתים סיכון להישנות עבירת אלימות. על סמך פרמטרים אלו, שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות עבירת אלימות נוספת מצד הנאשם, הינה בינונית-נמוכה וכך גם החומרה הצפויה.

שירות המבחן העריך כי לא ניתן להפחית את הסיכון הקיים באמצעות שילוב הנאשם בהליך טיפולי, וזאת לנוכח המאפיינים של הנאשם, ביניהם, קשייו להכיר בדפוסים אלימים באישיותו, הבאים לידי ביטוי במעורבות פלילית אלימה וחוזרת, שלילת הצורך בקבלת עזרה, ובחירה להתייחס לעבירה הנדונה כאירוע חריג שאינו מאפיין אותו.

שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם ענישה מוחשית, שתציב עבורו גבול ברור לעתיד, ותסייע לו להבין את חומרת מעשיו.

שירות המבחן ציין שקל להמליץ על צו של"צ, אך לאור העובדה שהנאשם ביצע בעבר של"צ וחזר לבצע עבירת אלימות, ענישה כזו אינה מהווה גורם מרתיע עבורו. שירות המבחן הוסיף כי אם בית-המשפט שוקל להטיל על הנאשם מאסר בפועל, מומלץ להמירו בעבודות שירות, וענישה כזו תהווה אמצעי הרתעה, ועשויה להפחית את הסיכון להישנות עבירות נוספות.

בדיון שהתקיים ביום 28.5.2014, ב"כ הנאשם, אשר ייצגה את הנאשם באותו מועד, עתרה לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר משלים, מאחר שלפי דבריה, הנאשם לא שלל רצון לקבלת עזרה, וקיים פתח להליך טיפולי. בית-המשפט קיבל את בקשתה, ודחה את הדיון לצורך הגשת תסקיר משלים.

לפי התסקיר המשלים מיום 6.7.2014, שנערך לאחר קיום פגישה נוספת בין שירות המבחן לנאשם, שירות המבחן שב והעריך כי הנאשם מתקשה להפיק תועלת מפחיתת סיכון מתהליך טיפולי משמעותי במסגרת שירות המבחן, אשר מצריך הכרה בדפוסים אלימים ורצון לבחינתם באופן ביקורתי ומעמיק. להערכת שירות המבחן, המוטיבציה המילולית שהביע הנאשם להשתלב בטיפול הינה חיצונית ונוכח הסנקציה העונשית העומדת בפניו, ואינה משקפת הכרה בדפוסים העומדים בבסיס התנהגותו האלימה. לכן, שירות המבחן שב ונמנע מהמלצה טיפולית כחלופה עונשית, וחזר על המלצתו בתסקיר הקודם.

תמצית טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה פירט את עובדות כתב האישום המתוקן, והפנה לתעודה הרפואית ולמכתב המתלונן, לפסיקה בעבירות אלימות, וכן הפנה לגזר הדין שניתן בעניינו של בוגדן.

לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - ב"כ המאשימה טען כי הסכסוך החל רק משום שהמתלונן ביקש לעבור עם רכבו. לא הייתה כל התגרות מצד המתלונן, ולא הייתה כל היכרות בין הנאשם לבין המתלונן. ב"כ המאשימה טען כי הנאשם תקף את המתלונן באופן ברוטאלי, באירוע מתמשך, אלים ואכזרי, יחד עם אחרים, והמשיך לתקוף אותו באכזריות, גם כאשר המתלונן נפצע באופן חמור בעקבות שימוש בחפץ חד, והיה חסר אונים.

ב"כ המאשימה טען כי לנאשם חלק משמעותי באירוע, מאחר שהוא זה שהחל בסכסוך, והוא זה שהזעיק והכווין אנשים למקום. כתוצאה מהאלימות, נגרמו למתלונן פציעות קשות וחמורות, והאירוע היה עלול אף להסתיים בנזק רב יותר.

לעניין הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה - ב"כ המאשימה טען כי אין מדובר במקרה הראשון בו הנאשם מגלה דפוסי עבריינות, וקיים רישום קודם בגין הליך שהתנהל בבית המשפט לנוער, שהסתיים באי הרשעה.

לטענת ב"כ המאשימה, התסקירים שהתקבלו הם שליליים במהותם, מתארים דפוסים אלימים באישיותו של הנאשם, שאינו מעוניין בהליך טיפולי, קיים סיכון להישנות עבירות אלימות, שירות המבחן אינו יכול לשלול מעורבות חוזרת בפלילים, ונמנע מהמלצה טיפולית.

ב"כ המאשימה טען כי המלצת שרות המבחן להטלת מאסר בדרך של עבודות שירות, אינה מהווה עונש הולם בנסיבות המקרה. בהמלצה זו שירות המבחן מבטא שיקול יחיד שהוא שיקול השיקום, בעוד שעל-פי מצוות המחוקק, שיקול השיקום נדחה אל מול שיקולים אחרים, והעיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה.

ב"כ המאשימה הוסיף וטען כי מדובר באירוע חמור, שלא מאפשר ליתן משקל משמעותי לשיקול השיקום, בנאשם שעלול לבצע עבירות אלימות נוספות בעתיד, שאינו מעוניין בהליך טיפולי, והתסקירים הם שליליים, ולכן, יש להעדיף את האינטרס הציבורי וההגנה על הציבור מפני עברייני אלימות.

ב"כ המאשימה טען כי המאשימה התחשבה בכך שהנאשם הודה ונטל אחריות, וחסך מזמנו של בית-המשפט, ולנוכח כל האמור, העונש ההולם הוא מאסר בפועל בן 26 חודשים, מאסר על תנאי מרתיע וממושך שיחול על כל עבירות האלימות, קנס, ופיצוי למתלונן.

5. ב"כ הנאשם מיקד את טיעונו בשלושה נושאים: האחד, חלקו של הנאשם באירוע נשוא כתב האישום המתוקן, השני, נסיבותיו האישיות של הנאשם וגילו הצעיר, והשלישי, מדיניות הענישה הראויה.

ב"כ הנאשם טען כי אף שהנאשם הוא הנאשם היחיד בכתב האישום, יחד איתו היו עוד מספר מעורבים באירוע. מעובדות כתב האישום לא ניתן לקבוע מי מבין התוקפים הוא שגרם את הנזק למתלונן, ולכן חלקו של הנאשם אינו ידוע, והפציעה אינה מיוחסת דווקא לו.

ב"כ הנאשם טען כי יש לדחות את טענת ב"כ המאשימה לפיה הנאשם היה זה שיזם את האירוע והחל במסכת

העובדות הקשה, שכן, המתלונן היה זה שיצא מרכבו והלך לעבר הרכב של הנאשם, ויזם את המגע הפיזי בינו לבין הנאשם, והתנהלותו היא שגרמה להתלקחות האירוע.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הזמין את כל יתר המעורבים, מאחר שבאותו רגע ספציפי הוא פחד, וזה מה שגרם לו להסתבך באותה מסכת אירועים.

לגבי נסיבותיו האישיות של הנאשם - ב"כ הנאשם טען כי מדובר בנאשם יליד שנת 1994, האירוע נשוא כתב האישום היה בחודש יוני 2012, כלומר, עת הנאשם היה "בגיר צעיר", בן 18 ושלושה חודשים, וכתוצאה מהתיק זה, נפגע גיוסו של הנאשם לצבא. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הוא בן למשפחה נורמטיבית, הפנים את הפסול שבמעשיו, הביע חרטה, ואינו סבור שמסגרת שיקומית-טיפולית יכולה לתרום להמשך התנהלותו בעתיד.

ב"כ הנאשם טען כי לבית המשפט נתון שיקול הדעת הבלעדי לקבוע ענישה אינדיבידואלית, שתהלוך את נסיבותיו של הנאשם, וכי המקרה של הנאשם הוא מקרה חריג, שכן, זו הסתבכותו הראשונה המכריעה עם רשויות החוק, לחובתו רק רישום פלילי אחד, בהליך שהסתיים ללא הרשעה, בבית-משפט לנוער, והוא היה נתון תקופה לא מבוטלת בתנאים מגבילים.

ב"כ הנאשם טען כי מכך ששירות המבחן המליץ על מאסר בדרך של עבודות שירות, ניתן ללמוד כי סבר ששליחת הנאשם למאסר תעלה את רמת הסיכון העתידית להתנהגות פסולה נוספת.

ב"כ הנאשם טען עוד כי הנאשם אינו סובל מבעיות התמכרות, זכה וזוכה לסביבה משפחתית תומכת ואוהדת, עתידו המקצועי מובטח שכן הוא עובד עם אביו, נתונים אלו מפחיתים את רמת הסיכון הנובעת ממנו.

לגבי גזר הדין שניתן בעניינו של בוגדן, ב"כ הנאשם טען כי בעת מתן גזר הדין בוגדן היה עצור עד תום ההליכים, והיו תלויים ועומדים נגדו שני מאסרים מותנים, וכן הוא יותר מבוגר מהנאשם, ועברו הפלילי מכביד.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם אינו מתנגד לעמוד בפיקוח שירות המבחן, כדי שבית-המשפט יתרשם ממידת הפנמתו ורצינותו בכל הקשור להמשך התנהלות נורמטיבית עתידית.

ב"כ הנאשם עתר להשית על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות שלא לתקופה המקסימלית, וכן טען כי בנוסף ניתן להטיל עליו פיקוח של שירות המבחן, קנס ופיצוי, והפנה לפסיקה.

דין והכרעה

כללי

6. תיקון 113 לחוק העונשין, שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה", קבע את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה. בהתאם לעקרון זה, נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

השלב הראשון, קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם.

השלב השני, בדיקה האם ראוי לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא בשל שיקולי שיקום, או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור.

השלב השלישי, קביעת העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו ובהתחשב בצורך בהרתעת הרבים, בנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות.

קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה

7. הערך החברתי עליו נועדה הוראת החוק להגן הוא זכותו של כל אדם לחיים, לכבוד ולשלמות גופו. בית המשפט העליון קבע כי זכות זו היא - "זכות יסוד מקודשת, ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו" - ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר חסן (2009).

לצידה של העבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות קבע המחוקק עד 6 שנות מאסר, וזאת על מנת להדגיש את חומרתה.

בתי המשפט חזרו וקבעו כי השיקול של מיגור תופעת האלימות הוא אינטרס חשוב וראשון במעלה, וכך גם אינטרס ההרתעה, הכולל הן את הרתעת היחיד והן את הרתעת הרבים, מפני נקיטת כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים, במטרה להגן על קורבנות העבירה.

8. במקרה הנדון, על רקע ויכוח של מה בכך, הנאשם נהג בבריונות ובאלימות, ובמקום לפנות את רכבו שחסם את הדרך, בחר להזעיק את חבריו כתגבורת, ושם את המתלונן למטרה עבורם.

יש לדחות את טענת ההגנה לפיה הנאשם פעל מתוך פחד ורק כדי להגן על עצמו. אדם מפוחד היה עוזב מיד את המקום. עוד בתחילת האירוע, הנאשם יכול היה להתניע את רכבו ולנסוע, אך הוא בחר שלא לזוז מהמקום, המשיך להעמיד את רכבו, חסם את רכבו של המתלונן, לא נענה לבקשות המתלונן כי יזיז את הרכב, הזמין את חבריו למקום, ותקף יחד אתם את המתלונן.

יש לדחות את טענות ההגנה המופנות כלפי המתלונן, שכן המתלונן התנהג באופן מידתי וסביר לנסיבות המקרה, ופעולותיו לא היוו התגרות בנאשם -

המתלונן סימן לנאשם להזיז את רכבו, אך לא נענה בכל תגובה. לאחר מכן, המתלונן ניגש לרכבו של הנאשם, הקיש על שמשות החלון, ביקש ממנו לפתוח את החלון וניסה לפתוח את הדלת, אך הנאשם נעל את הדלת והתעלם מהמתלונן. המתלונן בתגובה חזר לרכבו, לא ביצע כל פעולה אלימה, וניסה לעקוף את הרכב של הנאשם, אך הנאשם חסם את דרכו.

המתלונן לא יצא לעבר הנאשם עם אלה, אלא ביקש מהנאשם להתייחס לפנייתו ולהזיז את רכבו, והנאשם התעלם ממנו והמשיך לחסום את דרכו.

רק לאחר שהמתלונן הותקף ונפצע, הוא הוציא מקל מרכבו והשתמש בו על מנת להבריח את התוקפים. כשהמתלונן ראה שגם חברתו מותקפת, וביקש להיחלץ לעזרתה, בוגדן רץ לעברו, ורק אז המתלונן היכה את בוגדן באמצעות המקל.

כמו כן, יש לדחות את ההגנה לפיה כי הנאשם לא קרא לעזרתו של עבריו, אלא התקשר ליוסף, החבר של אחותו, שכן, מי שפניו לשלום אינו מזעיק תגבורת. הנאשם יכול היה להימנע מלקרוא לחבריו למקום, ושלט באופן מלא על מעשיו.

במעשה האלימות של הנאשם גלומה חומרה גם מאחר שבוצע בחבורה. הנאשם תקף את המתלונן, יחד עם חבריו, באופן ברוטאלי, באירוע מתמשך, וגם לאחר שהמתלונן נדקר באמצעות חפץ חד, הנאשם וחבריו לא חדלו מהתנהגותם האלימה, והוסיפו ותקפו את המתלונן.

אף אם חלקו של הנאשם בתקיפת המתלונן אינו ידוע, ולא ידוע מי מבין התוקפים פצע את המתלונן, הרי שהנאשם היה זה שיזם את האירוע האלים, והיה לו חלק מהותי ומרכזי בו.

הנאשם יכול היה להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו, ואת משמעות מעשהו. הנאשם גם יכול היה להימנע מהמעשה ושלט על מעשיו באופן מלא.

אף אם הנאשם היה בלחץ כטענת ההגנה, ואציין כי הנאשם עצמו לא טען כך בפני בית המשפט, והטענה לא הוכחה במסגרת ראיות לעונש, אין בנסיבות האירוע כל קרבה לסייג לאחריות פלילית.

עם זאת, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין, לגילו של הנאשם יש כדי להשפיע על יכולתו להבין את אשר הוא עושה ואת משמעות מעשהו. כלומר, גילו של הנאשם היא נסיבה רלוונטית בקביעת מתחם העונש ההולם, וכפי שאפרט בהמשך, היא גם נסיבה רלוונטית במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. כלומר, מתחם העונש ההולם לגבי נאשם צעיר, עשוי להיות שונה ממתחם העונש ההולם באותן הנסיבות לגבי נאשם שאינו צעיר.

במהלך האירוע, המתלונן נדקר ברכו ובחזהו, שהם מיקומים קריטיים בגופו, ורק בנס לא נגרם לו נזק רב יותר. המתלונן הובהל לבית החולים, טופל, ואושפז במחלקה הכירורגית למשך ארבעה ימים.

כל אלו מצביעים על החומרה במעשיו של הנאשם, שפגע פגיעה קשה וחמורה בערך החברתי המוגן.

9. מדיניות הענישה הנהוגה - באופן כללי, בפסיקה עקבית נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות באמצעות ענישה מחמירה. בתי המשפט חזרו וקבעו כי תפקידם להעביר מסר ברור, באמצעות השתת עונשים משמעותיים, על כל מי שפוגע בהתנהלותו במאבק בנגע האלימות, במיוחד כך בעת אוחזו בנשק קר -

"יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם מאסר מאחורי סורג ובריח".
ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר חסן (2009).

עם זאת, בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, ניתן למצוא בפסיקת בתי המשפט קשת רחבה של עונשים, וניתן למצוא בה ענישה של מאסר בדרך של עבודות שרות בנסיבות מסוימות, וגם הטלת עונשי מאסר משמעותיים, והכל בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבותיו האישיות של העבריין, לרבות שיקולי השיקום שנלקחו בחשבון בעת גזירת הדין.

על אף זאת, ממכלול הפסיקה עולה כי נסיבות העבירה הנדונות, מצדיקות באופן עקרוני השתת ענישה הולמת ומרתיעה, ועונש של ביצוע עבודות שרות כפי שהוצע על-ידי שרות המבחן הינו מקל מידי.

10. אף כי הנאשם הוא הנאשם היחיד בכתב אישום זה, הרי שבנוסף, הועמדו לדין גם שותפיו של הנאשם לכתב האישום, יוסף, גילת ובוגדן, וזאת בכתב אישום נפרד שהוגש במסגרת ת"פ 32355-06-12 בבית משפט זה, ונדון בפני מותב אחר.

עד כה, נגזר דינו של בוגדן בלבד. ההליך המשפטי בעניינם של יוסף וגילת טרם הסתיים, שכן בית המשפט ממתין לתסקירים מאת שרות המבחן.

בכתב האישום המתוקן בו הורשע בוגדן, נערכו אותם התיקונים כפי שנערכו גם בכתב האישום בתיק זה.

מגזר הדין שניתן ביום 13.5.14 בעניינו של בוגדן עולה כי בית המשפט קבע שמתחם העונש ההולם נע בין 20 ל-30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן בהיקף של אלפי שקלים.

בקביעת עונשו של בוגדן בתוך מתחם העונש ההולם, בית המשפט התחשב בכך שבעברו ארבע הרשעות וגמר דין אחד במגוון עבירות, הוא ריצה שני עונשי מאסר, והיה עומד ותלוי נגדו מאסר על תנאי. כמו כן, בית המשפט התחשב בגילו הצעיר של בוגדן (יליד 1988), נסיבות חייו, הודייתו, הפנמת הפסול שבמעשיו, וחווות הדעת

הקרימינולוגית שהוגשה בעניינו.

בית המשפט הטיל על בוגדן 20 חודשי מאסר בפועל, הפעיל את המאסר על תנאי בן 7 חודשים, 5 חודשים בחופף והיתרה במצטבר, כך שסה"כ הוטלו עליו 22 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי בן 6 חודשים למשך 3 שנים על עבירות אלימות, קנס בסך 5,000 ₪, ופיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪.

עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי, אך עם כל חשיבותו, הוא אינו שיקול עונשי העומד לעצמו ואינו שיקול בלעדי, אלא הוא שיקול שיש לשקלו בין מכלול השיקולים. עקרון אחידות הענישה מחייב את בית המשפט בין יתר שיקוליו להתייחס לעונש שנגזר על בוגדן, אולם, אין להחילו ככתבו וכלשונו. זאת ועוד, לשם החלת עקרון אחידות הענישה צריך להיות דמיון בנסיבות הרלוונטיות לעונש. במקרה דנן, יש להתייחס להבדלים בין בוגדן לבין הנאשם, שעיקרם אינו בנסיבות האירוע אלא בעבר הפלילי ובגיל, ולהעריך ולאזן באיזון הראוי את כלל השיקולים, כדי להגיע לתוצאת ענישה שקולה וראויה.

עם זאת, אני סבורה כי יש לדחות את טענת ב"כ הנאשם לפיה יש להתחשב גם בכך שבוגדן היה עצור עד תום ההליכים בעת שנגזר עונשו.

לאור כלל הנסיבות, הערך החברתי המוגן שנפגע מביצוע העבירה שביצע נאשם זה, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אני סבורה, כי מתחם העונש ההולם, נע במקרה דנן בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

האם ראוי לחרוג ממתחם העונש ההולם

11. בנוסף לקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט מוטלת החובה לבחון האם ראוי לחרוג ממתחם העונש ההולם לאור שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא או לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה.

בענייננו, ומשלא הוצג הליך שיקומי, אני סבורה כי אין לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא, ומשלא טענה המאשימה לחריגה לחומרה לאור הצורך בהגנה על שלום הציבור אין לחרוג לחומרה, אלא יש לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, כאמור בתיקון 113 לחוק העונשין.

קביעת העונש שיושת על הנאשם

12. כפי שעולה מהפסיקה, כמו גם מתיקון 113 לחוק העונשין, עקרון הענישה האינדיבידואלי קובע כי כל נאשם ייענש על פי חטאו ועל פי נסיבותיו האישיות המיוחדות, ולבית המשפט ניתן שיקול דעת לקביעת העונש ההולם לנאשם הנדון בפניו - ע"פ 5106/99 סעידי אבו-ניג'מה נ' מדינת ישראל (2000), רע"פ 3173/09 מוחמד

פראגין נ' מדינת ישראל (2009).

משכך, אפנה לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות נסיבותיו האישיות של הנאשם, לשם קביעת העונש המתאים במסגרת מתחם העונש ההולם.

על נסיבותיו האישיות של הנאשם ניתן ללמוד מתוך תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו, גיליון הרישום הפלילי, טיעוני ב"כ הנאשם, ומדברי הנאשם בבית המשפט.

מתסקירי שרות המבחן לא עולות נסיבות אישיות או משפחתיות חריגות שבהן יש להתחשב לקולא.

שרות המבחן העריך שרמת מסוכנות הנאשם לעבריינות חוזרת בתחום האלימות הינה ברמה בינונית-נמוכה.

בשל העדר מחויבות מצד הנאשם לבחון את התנהלותו האלימה החוזרת, הנאשם לא שולב בהליך טיפולי, ועל כן, לא פחת הסיכון הצפוי להישנות עבירת אלימות.

גם מטיעוני ב"כ הנאשם, לפיהם התנהלותו של המתלונן היא שגרמה להתלקחות האירוע, עולה הבעייתיות בלקיחת האחריות מצד הנאשם, והטלת האחריות, הלכה למעשה, על המתלונן, ולא כך היא. כפי שהובהר, ועל פי עובדות כתב האישום המתוקן, כל שהמתלונן רצה הוא שהנאשם לא יחסום את דרכו, ונהג לשם כך בדרך מקובלת ונורמטיבית.

זאת ועוד, כאשר ניתנה לנאשם זכות המילה האחרונה טרם גזר הדין, הוא בחר שלא לומר דבר, ולא הביע כל צער או חרטה על מעשיו.

לקולא יצוין כי הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ומשכך, לא נשמעו הוכחות ונחסך זמנם של העדים, התביעה ובית המשפט.

13. הנאשם עמד לדין בבית משפט השלום לנוער בת"פ 322/08 בעבירות של איומים והחזקת סכין שלא למטרה כשרה. בתאריך 16.6.09, בית המשפט לנוער החליט שלא להרשיעו, אלא לנקוט כלפיו דרכי טיפול מרתיעות וחינוכיות, שכללו של"צ, חתימה על התחייבות, קנס ופיצוי.

נראה כי ההליך המשפטי הקודם, שכלל גם קשר עם שרות המבחן, לא הביא לתוצאה המיוחלת, ולא הרתיע את הנאשם מלחזור ולבצע את עבירת האלימות נשוא תיק זה.

עוד יש לקחת בחשבון כי זוהי הרשעתו הראשונה של הנאשם, ובעבר לא ריצה מאסר.

14. כמו כן, על בית המשפט לשוות לנגד עיניו אף קורבן העבירה ואת הנזק שנגרם לו. על-פי מכתב המתלונן מיום 18.4.13, שנרשם שנה בקירוב לאחר האירוע נשוא כתב האישום, הוא עדיין סבל מכאבים חזקים מאד ברגל ובצלעות כתוצאה מהדקירות, התקשה לבצע פעולות פיזיות, נותר מבוהל, מפוחד, סבל מסייטים והתקשה לישון.

15. הנאשם כיום כבן 20, ובעת ביצוע העבירה היה בן 18 ומספר חודשים. סעיף 40א(1) לחוק העונשין, שחוקק במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, קובע כי גם במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, יש להתחשב, בין היתר, גם ב"פגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו".

הנאשם מצוי במסגרת קבוצת הגיל של "בגירים צעירים", כפי שהוגדרה בפסיקת בית המשפט העליון - ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (2013).

נקבע כי על בית המשפט להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי של "בגיר צעיר", כפי שהוא עולה מתסקיר שרות המבחן. עוד נקבע כי על בית המשפט לבחון בכובד ראש את ההשפעה האפשרית של עונש מאסר בפועל על נאשם צעיר, ובענייננו, ביתר שאת, שכן הנאשם לא ריצה בעבר מאסר בפועל.

עם זאת, במקרה דנן, לאור קשייו של הנאשם לבחון באופן בקורתי ומעמיק את הדפוסים העומדים בבסיס התנהגותו האלימה ועמדתו לפיה הוא אינו מאופיין בבעיה של שליטה בכעסים, ולאור הערכת שרות המבחן כי לאור התייחסותו המתוארת של הנאשם הוא יתקשה להפיק תועלת מפחיתת סיכון מתהליך טיפולי, אני סבורה כי אין לייחס משקל גבוה לאינטרס השיקום של הנאשם. האמור בתסקירי שרות המבחן אינו מצביע על פוטנציאל שיקום או על דרך טיפולית הנותנת תקווה לשינוי משמעותי בדרכיו של הנאשם.

על כן, שונה עניינו של הנאשם ממקרים בפסיקה אליהם הפנה ב"כ הנאשם בטיעונו, בהם בית המשפט הקל בעונשם של נאשמים, לאחר שנקבע כי הם בעלי פוטנציאל שיקום משמעותי, לדוגמא - פסק הדין בשני הערעורים שאוחדו ב-עפ"ג 39953-11-13 סבח נ' מדינת ישראל ו-עפ"ג 26674-12-13 סמירנוב של מדינת ישראל שניתן על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה (2014). על כן, אין ללמוד מהפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם על ענייננו.

אין לנאשם זה נסיבות אישיות מיוחדות או חריגות בהן יש להתחשב לקולא בגזירת הדין, וזאת בשונה ממקרים אחרים בפסיקה בהם בית המשפט התחשב בנסיבות יוצאות דופן כדי להשית עונש לקולא, לדוגמא - ת"פ 2782-01-13 (מח-מרכז) מדינת ישראל נ' אוריין עמר (2014).

כמו כן, מתחם הענישה והעונש ההולם נגזר גם מתוצאת אירוע האלימות, ואין דומה מקרה בו הקורבן נחתך לבין מקרה בו נגרם לו נזק חמור יותר - כך לדוגמא פסק הדין אליו הפנה ב"כ הנאשם - ע"פ 48448-02-11 (מח-חי') אוהד זיו לפידות נ' מדינת ישראל (2011).

לא נטען ולא הוכח כי הנאשם עשה מאמץ כלשהו לתיקון תוצאות העבירה או לפיצוי המתלונן על נזקיו.

16. התמשכות ההליכים - כתב האישום הוגש עוד בחודש יוני 2012, והתמשכות ההליכים נובעת בעיקרה בגלל התנהלותו של הנאשם - במהלך הדיונים הנאשם החליף שלושה עורכי דין שייצגו אותו באופן פרטי בזה אחר זה, דבר שגרם לדחיית דיונים רבים. כמו כן, הנאשם לא התייצב לשבעה דיונים שנקבעו בענייננו, ובית המשפט נאלץ לדחות את הדיונים פעם אחר פעם (בתאריכים: 13.9.12, 15.1.13, 4.6.13, 20.10.13, 7.5.14, 18.5.14, 9.7.14).

זאת ועוד, הדחייה שניתנה לבקשת הנאשם, להגשת תסקיר משלים, שנועדה לתת לנאשם אפשרות לקבל טיפול, התבררה כדחיית שווא.

בשל האמור, אין לזקוף לזכותו של הנאשם את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ועד למועד מתן גזר הדין, ויש לזקוף לחובתו את אופן התנהלותו.

17. הנאשם היה עצור ימים ספורים במסגרת הליך מעצר הימים, ולאחר ששחרר ממעצר, שהה בתנאים מגבילים משמעותיים תקופה ארוכה. אני סבורה כי תקופת מעצר זו צריכה גם היא להילקח בחשבון בעת גזירת דינו של הנאשם.

כמו כן, הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, כך שלא נשמעו ההוכחות בתיק ונחסך זמן שיפוטי יקר.

לאור חומרת העבירה ונסיבות ביצועה, ולאחר ששקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, הגעתי למסקנה כי אין מקום לאמץ את המלצת שרות המבחן, ולחרוג באופן כה משמעותי ממתחם הענישה ההולם, הקובע כי הדין הוא הטלת מאסר מאחורי סורג ובריח. אוסיף עוד כי לא מצאתי בתסקירי שרות המבחן נימוקים להמלצתו להסתפק במאסר שירוצה בדרך של עבודות שרות.

זאת ועוד, וכידוע, בית המשפט אינו כבול להמלצות שרות המבחן, ורשאי הוא לסטות מהן במקרים המתאימים.

יחד עם זאת, אני סבורה כי אין למצות את הדין עם הנאשם, ויש לקבוע את עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה, שלא ברף הגבוה של המתחם, לאור הנסיבות המקלות, שהן בעיקר גילו הצעיר והודייתו.

עוד ראוי להשית על הנאשם מאסר על תנאי, אשר יהיה כחרב המתהפכת מעל ראשו, כעונש צופה פני עתיד, וכן ראוי לחייבו בפיצוי המתלונן בגין נזקיו כפי שהם באים לביטוי בעובדות כתב האישום המתוקן בסכום מוחשי ומשמעותי, וכן בתשלום קנס.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בקביעת גובה הקנס ההולם יש לקחת בחשבון גם את מצבו הכלכלי של הנאשם, כאשר מהתסקירים עולה שהנאשם עובד ולא עולה קושי כלכלי, וגם את העובדה כי הוא עתיד לרצות עונש

מאסר בפועל.

סוף דבר

18. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 12 חודשי מאסר בפועל.
- ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרור הנאשם ממאסרו, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה זו כל עבירת אלימות, למעט תגרה.
- ג. קנס בסך של 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם לא יאוחר מיום 1.2.15.
- ד. פיצוי למתלונן, ולדיסלב ברושקין, עת/7 בסך של 10,000 ₪, הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 1.1.15, ויועבר למתלונן על ידי המזכירות.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום כ"ב כסלו תשע"ה, 14/12/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לבקשת ב"כ הנאשם אני מורה על עיכוב ביצוע עונש המאסר עד החלטה בערעור.

ככל שלא יוגש ערעור תוך 45 יום, יהיה על הנאשם להתייבב למאסרו בבית סוהר "הדרים" ביום 1/2/2015 עד השעה

עמוד 13

10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים:
08-9787377, 08-9787336.

להבטחת התייצבות הנאשם למאסר, אני קובעת את הערבויות כדלקמן:

א. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ למשך 180 יום מהיום. על הנאשם להפקיד דרכונו במזכירות בית-
המשפט לא יאוחר מיום 15/12/2014 שעה 12:00.

ב. הפקדה במזומן בסך 5,000 ₪ שתופקד לא יאוחר מיום 15/12/2014 שעה 12:00.

ככל שהופקדו כספים במסגרת צו ההבאה, הם ישמשו כחלק מההפקדה הנ"ל, ואת היתרה יהיה על הנאשם
להפקיד בהתאם להוראות דלעיל.

ג. תחתם ערבות צד ג' על-ידי מר גבאי רוני ת.ז. 065577629.

מזכירות בית-המשפט תשלח עותק החלטה זו למשטרת הגבולות.

ניתנה והודעה היום כ"ב כסלו תשע"ה, 14/12/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה, שופטת

החלטה

עמוד 14

בשל טעות הקלדה, נשמט סכום ערבות צד ג' מההחלטה בדבר ערבויות.

סכום ערבות צד ג' הינו 5,000 ₪.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לבאי כוח הצדדים.

ניתנה והודעה היום כ"ב כסלו תשע"ה, 14/12/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה , שופטת